

- уніфікація всіх видів податків, які сплачуються на спрощеній системі в один дійсно єдиний податок;
- введення єдиної універсальної форми звітності, яка подаватиметься суб'єктами малого підприємництва контролюючим органам не частіше одного разу в квартал;
- прийняття диференційованого обсягу виручки, який дозволяє залишатись на спрощеній системі, прив'язавши його або до індексу мінімальної заробітної плати, або до індексу інфляції;
- запровадження диференційованих ставок оподаткування в межах спрощеної системи;
- впровадження реєстраторів розрахункових операцій.

Література:

1. Колесник Н. В. Особливості функціонування спрощеної системи оподаткування в Україні в сучасних умовах / Н. В. Колесник // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2016. – № 1 (33). – С. 106–109.
2. Сидоренко Р. В. Напрями вдосконалення спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в Україні / Р. В. Сидоренко, С. В. Зеленко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 2. – С. 366–372.
3. Амбрик Л. П. Вітчизняний та зарубіжний досвід функціонування спрощених систем оподаткування / Л. П. Амбрик // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 15. – С. 28–33.

Кругліцька Оксана

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к.е.н., доцент Дмитрів В. І.

КОНТРАБАНДНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ

Проблеми, пов'язані із контрабандою гостро постали перед нашої країною у зв'язку із проведенням різноманітних реформ та тимчасовій блокаді окупованих територій. Всі розуміють, що проблема контрабанди на сьогодні набула великого значення. Торговельна блокада з окупованими територіями, неефективне регулювання економічних відносин, недосконале законодавство, інші соціальні та економічні чинники створюють зростання злочинності у сфері зовнішньоекономічної торгівлі. Найбільшу небезпеку тут представляє контрабанда, адже вона нерозривно пов'язана із фінансовою, енергетичною сферою, сферою оподаткування, легального підприємництва, інвестицій тощо.

Значна частина експортно-імпортних товаропотоків в Україні має контрабандне походження, що суттєво впливає на криміногенну ситуацію в країні і є нерозривно пов'язана з корупцією, тобто сприяє ще більшому її розвитку. Розширення масштабів контрабанди є наслідком глобалізації, яка прийшла на зміну протистоянь двох світових систем і є головним протиріччям

XXI століття. Це дає підстави вважати, що контрабанда на даний момент часу є однією із найнебезпечніших загроз національній безпеці України.

Дослідженням даної теми займалися такі вчені: Баранова С., Беньковського С., Бурденюка О., Додіна Є., Дусик А., Дьоміна Ю., Кузякіна Ю., Нижнікової В., Петровського О., Шевчука В.

У частині 1 ст. 7 Митного кодексу України зазначено: «Встановлені порядок і умови переміщення товарів через митний кордон України, їх митний контроль та митне оформлення, застосування механізмів тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, справляння митних платежів, ведення митної статистики, обмін митною інформацією, ведення української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, здійснення відповідно до закону державного контролю нехарчової продукції при її ввезенні на митну територію України, запобігання та протидія контрабанді, боротьба з порушенням митних правил, організація і забезпечення діяльності органів доходів і зборів та інші заходи, спрямовані на реалізацію державної політики у сфері державної митної справи, становлять державну митну справу» [1].

Під контрабандою розуміється переміщення через кордон речей з приховуванням від митного контролю або поза ним. Найчастіше використовуваними схемами та механізмами контрабанди є перевезення товарів через кордон без оформлення необхідних документів, сплати податків та інших платежів, маніпуляції з кодуванням товарів, зниження собівартості товарів шляхом підміни або підробки товарно-супровідних документів тощо. Останній часом особливого значення набула схема контрабанди автомобілів шляхом зменшення митної вартості автомобіля, адже під час перевезення через кордон таким способом його вартість може зменшуватися від трьох до двадцяти разів.

Контрабанда сигарет також в останні роки набула популярності і стала доволі прибутковим видом діяльності у західних прикордонних областях України. Адже ціни на сигарети в Польщі, набагато вищі, аніж в Україні, що дозволяє отримати хороший дохід. До Польщі сигарети везуть з Волині, а до Словаччини та Угорщини – із Закарпаття. Сигарети перевозять автобусами, автомобілями, повітряним шляхом, навіть було зафіксоване перевезення сигарет дронами через кордон. Їх приховують у коробках з під харчових продуктів, у конструкціях транспортних засобів, у запасних колесах до автомобіля тощо.

Згідно даних Всесвітньої митної організації Україна займає перше місце в світі по контрабанді сигарет [2]. В Угоді про Асоціацію з ЄС [3] Україна зобов'язалася гармонізувати ставки акцизів з метою недопущення нелегальної торгівлі в ЄС.

Однак, світове товариство занепокоєне не тільки вище переліченими видами контрабанди, їх турбують і інші предмети, що впливають на стан суспільної безпеки. А саме такими предметами є алкогольні вироби, які

придбані поза легальним виробництвом і містять у собі небезпечні хімічні речовини, які можуть призвести до хвороб або смерті.

Причинами контрабанди в Україні є:

- високі податки та збори, в порівнянні з іншими;
- корупція в правоохоронних та митних органах;
- низький рівень податкового та митного контролю;
- ситуація на сході країни;
- невідповідність податкових та митних ставок податків;
- низький добробут населення, що спонукає його до протиправної діяльності.

Масштаби контрабанди можуть бути різноманітними, а її об'єкти різняться від території. Станом на 25 вересня 2017 року митницями ДФС порушено понад 23 тис. справ про порушення митних правил на загальну суму 1,2 млрд. грн. Порівняно з відповідним періодом минулого року кількість порушених справ зросла майже на 39% [5]. Норми безпеки в Україні, на відміну від країн Європейського Союзу, які повинні міститися в державних стандартах залишаються незмінними вже тривалий період часу. Тому перш за все необхідно оновити законодавчу базу для підвищення ефективності діяльності державного контролю, запровадити принципово нові вимоги та стандарти якості продукції з метою припинення ввозу на територію України товарів сумнівної якості, або таких, які заборонені за їх хімічним складом до споживання в інших країнах світу.

Із вище викладеного, можемо зробити такі висновки:

- контрабанда в Україні є широкомасштабним явищем, а наслідки він неї вражають всі сфери економічної діяльності держави;
- сучасна контрабанда в Україні є однією із складових злочинності в Україні та перевершила свої початкові форми;
- контрабандна діяльність набуває все новіших та більш організованих форм.

Для того, щоб Україна подолала контрабанду діяльність їй необхідно:

- посилити контроль на кордонах, шляхом облаштування всіх пропускних пунктів сучасними сканерами, рентгенівськими установками, системами зчитування номерів, відеоспостереження та відповідною інформаційною системою;
- посилення взаємодії органів державної влади задля запобігання незаконному переміщенню товарів та транспортних засобів через митний кордон України, ухиленню від сплати митних платежів, протиправному відшкодуванню ПДВ в результаті фіктивних експортних операцій [4];
- посилення адміністративної та кримінальної відповідальності для контрабандистів та осіб, які їх покривають;
- створення у країні таких умов, при яких контрабанда в Україні втратить своє значення;
- реформування системи оподаткування;

- здійснення моніторингу по всій території держави, задля попередження вчинення протиправних дій на кордонах та митних постах.
- сприяння зменшення корупції в органах державної влади, адже вона є основною причиною контрабандної діяльності.

Література:

1. Митний кодекс України // Верховна Рада України від 13.03.2012 № 4495-VI
2. Голуб М. Контрабандний бізнес: як цигарки з України незаконно вивозять і продають у Польщі [Електронний ресурс] : CORRUPT.UA / М. Голуб. – Режим доступу: <http://corruptua.org/2016/06/kontrabandniy-biznes-yak-tsigarki-z-ukrayini-nezakonno-vivozyat-iprodayut-u-polshhi/>.
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Угода, Список, Міжнародний документ редакція від 30.11.2015 [Електронний ресурс] : офіційний веб-портал Верховної Ради України. Нормативно-правова база України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
4. Додін Є. В. Санкції за порушення митних правил / Є. В. Додін // Митна справа. – 2013. – № 6. – С. 73–86.
5. Державна фіскальна служба України [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://sfs.gov.ua/>.

Крушельницький Богдан

Тернопільський національний економічний університет
Науковий керівник: к.е.н., ст. викладач Угрин В. В.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КЛАСИФІКАЦІЇ МИТНИХ РИЗИКІВ

Митній системі держави відведено чільне місце у розвитку національного ринку, сприянню інвестиційного клімату, розвитку конкурентоспроможності національного виробництва. Таким чином вона має формувати економічну політику держави через регулюючу функцію. Проте це не єдина функція, якою вона наділена. Не менш важливою є фіскальна функція митної системи, сутність якої полягає в утворенні грошових фондів, які у сучасних умовах розвитку економіки України становлять значну частину доходів державного бюджету. Звідси, необхідним насамперед є виявлення способів підвищення ефективності акумулювання податкових надходжень, які забезпечують сплату митних платежів, дають змогу оптимізувати процеси контролю та їхнього примусового стягнення. Звідси дослідження наявності митних ризиків та здійснення їх класифікації є доволі актуальним завданням сучасної фінансової науки та практики.

Погоджуємось із авторами монографічного дослідження «Управління ризиками в митній справі: зарубіжний досвід та вітчизняна практика», що побудова ефективної системи управління митними ризиками неможлива без глибокого вивчення середовища їх існування та дослідження основних його властивостей, що характеризуються специфічними факторами і джерелами